

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 27 juna 2019. godine
Br. ref.: RK 1381/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI164/18

Podnosilac

Limak Kosovo International Airport J.S.C, "Adem Jashari"

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Rev. br. 217/2018 od 6. septembra 2018. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo Akcionarsko društvo Limak Kosovo International Airport J.S.C, "Adem Jashari" (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa sedištem u selu Vrelo, opština Lipljan, koje po ovlašćenju zastupaju Fazli Gjonbalaj i Leonora Fejzullahu.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 217/2018 od 6. septembra 2018.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su prema tvrdnjama podnosioca zahteva povređena njegova prava zagarantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] i članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6.(Pravo na pravično suđenje)i članom 1.Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 21. septembra 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi, u predmetu KI128/18.
6. Dana 21. septembra 2018. godine, predsednica Suda je naredbom spojila predmete KI128/18, KI129/18, KI130/18 i KI132/18, sa istim sudijom izvestiocem i Većem za razmatranje kao u predmetu KI128/18.
7. Dana 25. oktobra 2018. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) i predmet je registrovan pod brojem KI164/18.
8. Dana 5. novembra 2018. godine, predsednica Suda je naredbom spojila predmete KI128/18, KI129/18, KI130/18 i KI132/18 sa predmetima KI164/18, KI165/18, KI166/18 i KI167/18, sa istim sudijom izvestiocem i Većem za razmatranje kao u predmetu KI128/18.
9. Dana 8. novembra 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva KI164/18, KI165/18, KI166/18 i KI167/18 i spajanju sa predmetima KI128/18, KI129/18, KI130/18 i KI132/18, i dostavio kopije spojenih zahteva Vrhovnom sudu.
10. Dana 4. aprila 2019. godine, predsednica Suda je naredbom razdvojila spojene predmete KI128/18, KI129/18, KI130/18, KI132/18, KI164/18, KI165/18, KI166/18 i KI167/18 u pojedinačne predmete, sa istim sudijom izvestiocem i Većem za razmatranje kao u predmetu KI128/18.

11. Dana 12. aprila 2019. godine, Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud da su predmeti KI128/18, KI129/18, KI130/18, KI132/18, KI164/18, KI165/18, KI166/18 i KI167/18 razdvojeni naredbom i da će se pred Ustavnim sudom razmatrati pojedinačno.
12. Dana 12. aprila 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo jedan dopis sudu sa naslovom „[...] u vezi sa predmetima registrovanim pred Ustavnim Sudom DHE a posebno u vezi sa predmetom registrovanim sa [...] brojem KI132/18”.
13. Dana 16. maja 2019. godine, podnosilac zahteva je ponovo poslao jedan dopis sa naslovom „Podnesak u vezi sa predmetima registrovanim pred Ustavnim Sudom“, u kome je u osnovi ponovio tvrdnje koje je ranije iznosio.
14. Dana 27. maja 2019. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica predmeta

15. Dana 12. avgusta 2010. godine, Vlada Republike Kosovo i podnosilac zahteva su potpisali Sporazum o javno-privatnom partnerstvu (u daljem tekstu: Sporazum o JPP-u). Pre potpisivanja Sporazuma o JPP, Aerodrom Priština se zvao Međunarodni aerodrom Priština (u daljem tekstu: MAP).
16. Na osnovu spisa predmeta, primećuje se da je radnik F.S. (u daljem tekstu: radnik) bio zaposlen u MAP. Na osnovu sporazuma o JPP-u, podnosilac zahteva je preuzeo obavezu da sve radnike zadrži u radnom odnosu 3 (tri) godine.
17. Radnik je bio u redovnom radnom odnosu kod podnosioca zahteva u periodu od 4. aprila 2011. godine do 3. aprila 2014. godine.
18. Dana 3. marta 2014. godine, odnosno 30 (trideset) dana pre isteka ugovora, podnosilac zahteva je obavestio radnika da mu se “... u skladu sa politikama Odbora direktora i Zakonom o radu Kosova, kao i odlukom o budućem planiranju ljudskih resursa neće produžiti ugovor posle 03.04.2014. godine”.
19. Dana 11. marta 2014. godine, radnik je izjavio žalbu podnosiocu zahteva “...sa predlogom da se obaveštenje o neproduženju ugovora o radu od 03.03.2014. godine poništi kao nezakonito i da tužioca vrati na ranije radno mesto sa svim pravima iz radnog odnosa”.
20. Dana 20. marta 2014. godine, podnosilac zahteva je odbio, kao neosnovanu, žalbu radnika.
21. Radnik je podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu u Prištini – ogranak u Lipljanu (u daljem tekstu: Osnovni sud), tražeći da se poništi obaveštenje od 3. marta 2014. godine, koje je doneo podnosilac zahteva, i da se podnosilac zahteva obaveže da zaposlenog vrati na posao sa svim pravima i obavezama, kao i da mu nadoknadi pretrpljenu materijalnu štetu.
22. Dana 2. juna 2015. godine, presudom (C. br. 203/2014), Osnovni sud je (i) usvojio tužbeni zahtev radnika kao osnovan, (ii) poništio obaveštenje podnosioca zahteva od 3. marta 2014. godine, kao i odgovor podnosioca zahteva od 20. marta 2014. godine o

neproduženju ugovora o radu, (iii) obavezao podnosioca zahteva da vrati radnika na isto radno mesto, (iv) obavezao podnosioca zahteva da radniku isplati određeni iznos na ime materijalne štete i (v) obavezao podnosioca zahteva da pokrije troškove parničnog postupka.

23. Dana 31. jula 2015. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) protiv presude (C. br. 203/2014) Opštinskog suda, navodeći da je osporena presuda doneta uz bitnu povredu proceduralnih odredbi, pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.
24. Podnosilac zahteva je žalbom u osnovi isticao da je Osnovni sud nepravilno utvrdio činjenično stanje što se tiče dužine radnog staža radnika, tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža. Podnosilac zahteva smatra da je usled ovako pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja došlo do pogrešne primene materijalnog i procesnog prava i da je presuda Osnovnog suda u suprotnosti sa članom 9.18 Sporazuma o javno-privatnom partnerstvu, potpisanog od strane Vlade Republike Kosovo i preduzeća Limak Kosovo International Airport od 12.08.2010. godine.
25. Dana 19. marta 2018. godine, Apelacioni sud je presudom (CA. br. 3433/2015) odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu (C. br. 203/2014) Osnovnog suda, smatrajući istu pravičnom i zakonitom, i ističući da je prvostepeni sud dao konkretne razloge za odlučne činjenice i pružio odgovarajuća objašnjenja za takvu odluku na osnovu relevantnih zakonskih odredbi.
26. Dana 11. maja 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presude Opštinskog suda i presude Apelacionog suda Kosova, navodeći da je došlo do bitne povrede proceduralnih odredbi i pogrešne primene materijalnog prava. Podnosilac zahteva je tvrdio da nižestepeni sudovi nisu uzeli za osnov član 9.18 Sporazuma JPP-a, po kojem podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži radnike na poslu3 (tri) godine. Štaviše, podnosilac tvrdi da je „*sud izvršio stapanje rada dva različita poslodavca*“.
27. Dana 6. septembra 2018. godine, Vrhovni sud je presudom Rev. br. 217/2018, odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva sa sledećim obrazloženjem: „*...Razmatrajući revizione navode da pobijana presuda sadrži bitne povrede iz člana 182.2 tačka (n) ZPP-a, koje se prema reviziji odnose na to da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te da su dati razlozi protivrečni sa obrazloženjem uopšteno, revizioni sud utvrđuje da su ovi revizioni navodi neosnovani zbog toga što je u presudama prvostepenog i drugostepenog suda dato dovoljno razloga o odlučnim činjenicama koji su pravno valjani za pravilno presuđivanje u ovoj pravnoj stvari, a koji su prihvatljivi i za ovaj Sud. Drugostepeni sud je prilikom odlučivanja povodom žalbe tuženog ocenio sve žalbene navode, za iste je naveo dovoljno ubedljivih razloga koje prihvata i revizioni sud*“

Navodi podnosioca

28. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je „*Vrhovni sud Kosova [...] presudom Rev. br. 217/2018 [...] prekršio njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje koje je zagarantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], iz razloga što nije obrazložio sudsku odluku, navodeći dalje da je „kao posledica nedostatka obrazloženja, osporena odluka lišila podnosioca zahteva ustavnog prava na delotvorno pravno sredstvo*“, čime mu je povređeno i pravo zagarantovano

Ustavom, članom 32. i članom 24. [Jednakost pred zakonom], a kao posledica ovih povreda, podnosiocu je prekršeno i pravo na imovinu iz člana 46. [Zaštita imovine] Ustava. Podnosilac takođe navodi da je došlo do povrede člana 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.“

29. Podnosilac zahteva u osnovi svoj zahtev obrazlaže ističući da su redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje i da je došlo do pogrešne primene procesnog i materijalnog prava ističući da odluke redovnih sudova nisu u dovoljnoj meri obrazložile sledeće:
- (i) Da su redovni sudovi nepravilno utvrdili činjenično stanje što se tiče dužine radnog staža radnika tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža;
 - (ii) Da je podnosilac imao pravo da obaveštenjem prekine radni odnos u skladu sa ugovorom o radu, član 1.1 i članom 67. stav 1.3, kao i članom 71. stav 2 Zakona o radu br. 03/L-212;
 - (iii) Da su redovni sudovi pogrešno protumačili član 10.5 Zakona o radu br. 03/L-212, iz razloga što se on ne može primeniti na preduzeće Limak, s obzirom na to da radnik nije imao deset (10) godina neprekidnog radnog staža kod tuženog;
 - (iv) Da redovni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, prema kome, podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži zaposlene na poslu u roku od 3 (tri) godine.
30. Podnosilac zahteva takođe citira presudu Ustavnog suda KI138/15 i ističe da je *“primena materijalnog prava koja je mogla biti činjenica, bila odlučujući faktor u donošenju presude tog suda, ali Vrhovni sud nije uopšte rešio ovo pitanje, već je samo utvrdio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili odredbe materijalnog prava”*.
31. Podnosilac zahteva navodi da *“Ustavni sud treba da oceni da li je sudski postupak u celini bio pravičan i nepristrasan, kako se zahteva članom 31. Ustava (vidi: između ostalog, mutatis mutandis, Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva od 16. decembra 1992. godine, str. 34, serija A, br. 247, i B. Vidal protiv Belgije od 22. aprila 1992. godine, str. 33, serija A, br. 235).*
32. Podnosilac zahteva traži od Suda da ukine presudu Vrhovnog suda i vrati predmet na ponovno suđenje.

Relevantne zakonske odredbe

Zakon br. 03/L-212 o radu

Član 10 [Ugovor o radu]

5. Ugovor za jedan određeni period koja se zasniva na jasan način ili samorazumljiv za jedan period duži od deset (10) godine, zaposlenja smatra se kao ugovor za neodređeno vreme.

Član 67.

[Prestanak ugovora o radu prema važećem zakonu]

1. Ugovor za rad prema zakonu na snagu se prekida:

[...]

1.3. istekom vreme trajanja ugovora.

Član 70.

[Prestanak ugovora o radu od strane poslodavca]

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom uz jedno vremensko upozorenje, kada:

1.1. takva suspenzija je opravdana iz ekonomskih tehničkih ili organizacijskih razloga ili kada;

1.2. zaposleni nije više sposoban obavljati radne dužnosti;

1.3. poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom pod navedenim okolnostima utvrđenim u podstavu 1.1 i 1.2, ako je neprikladno za poslodavca za prenos zaposlenog u drugi posao, trenirati ili kvalifikovati njega za obavljanje posao ili neki drugi posao;

1.4. poslodavac može da raskida ugovor o radu zaposlenom u traženom periodu najave prekida u:

1.4.1. težim slučajevima lošeg ponašanja zaposlenog; i

1.4.2. zbog ne zadovoljavajućeg ispunjavanja radnog obaveza;

1.5. poslodavac mora obavestiti zaposlenog o njegovom/njenom udaljenju odmah po nastupanju slučaja koji dovodi do udaljenja, ili u momentu kada je poslodavac saznao za taj slučaj;

1.6. poslodavac može da raskine ugovor o radu zaposlenom bez prethodnog pred viđenog upozorenja otkaza, tada kad:

1.6.1. zaposleni je kriv za ponavljanje lošeg neozbiljnog ponašanja ili kršenja obaveza; 1.6.2. performansa zaposlenog je nezadovoljna i pored pismenog upozorenja.

2. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu prema podstavu 1.6. stava 1. ovog člana, samo ako je zaposleni primio opis u pismenoj formi o nezadovoljavajuća performansi, na neodređenom vremenskom periodu, u kojem zaposleni treba unaprediti sopstvenu performansu kao i jednu izjavu da učinak za njegovu poboljšanje će rezultirati sa otkazom sa posla bez ikakvog daljeg obaveštenja u pismenoj formi.

Član 71

[Obaveštenje o raskidu ugovora o radu]

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu na neodređeno vreme na osnovu člana 70 u sledećim vremenskim intervalima otkaza/najavljivanja:

1.1. od šest (6) meseci do dve (2) godine zaposlenja, trideset (30) kalendarskih dana;

1.2. od dve (2) do deset (10) godine zaposlenja, četrdeset i pet (45) kalendarskih dana;

1.3. preko deset (10) godine zaposlenja, šezdeset (60) kalendarskih dana.

2. Poslodavac ima pravo da raskine Ugovor o radu na ograničeno vreme uz obaveštenje od trideset (30) kalendarskih dana. Poslodavac koji ne namerava

obnoviti ugovor za određeni period treba da informiše zaposlenog najmanje trideset (30) dana pre isteka ugovora. Neuspeh da nastupa na ovaj način će dati zaposlenom pravo da produži za dodatnih trideset (30) kalendarskih dana uz isplatu pune plate.

Sporazum o javno privatnom partnerstvu o poslovanju i proširenju Međunarodnog aerodroma Priština

9.18 [Završetak osoblja]

„Privatni partner može da prekine zaposlenje ili neko drugo angažovanje bilo kojeg zaposlenog u MAP (i) u bilo koje vreme za pitanja koja su povezana sa zakonom, pravilima, administrativnim uredbama i dekretima, (ii) po zajedničkom sporazumu ili (iii) bez ograničenja, nakon treće (3) godišnjice od dana stupanja na snagu“.

Prihvatljivost zahteva

33. Sud prvo ocenjuje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje navedene Zakonom i Poslovníkom.
34. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:
- “1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.*
35. Sud se takođe poziva i na stav 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:
- “4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.*
36. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede osnovnih prava i sloboda, koje važe za pojedince i pravna lica (vidi slučaj Ustavnog suda br. KI41/09, podnosilac zahteva: *Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C.*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14).
37. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što je propisano u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47 [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47. [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.”

2. Osoba može da podnese pomenuti podneska samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]“.

38. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva. Podnosilac zahteva je pojasnio prava i slobode za koje tvrdi da su povređeni navedenim odlukama, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.
39. Međutim, Sud treba dalje da oceni da li su ispunjeni uslovi propisani u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Dakle, pravilo 39 (2) Poslovnika, propisuje:
- „(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju“.
40. Sud najpre primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo na fer i pravično suđenje zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP zato što odluke redovnih sudova nisu u dovoljnoj meri obrazložene, dok povrede ostalih prava koja su zagarantovana Ustavom i EKLJP navodi kao posledicu povrede prava na fer i pravično suđenje.
41. Podnosilac zahteva u osnovi obrazlaže svoj zahtev ponavljanjem istih tvrdnji koje je iznosio i pred redovnim sudovima uvezi sa pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem i pogrešnom primenom procesnog i materijalnog prava, ističući da odluke redovnih sudova nisu u dovoljnoj meri obrazložile sledeće:
- (i) Da su redovni sudovi nepravilno utvrdili činjenično stanje što se tiče dužine radnog staža radnika tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža;
 - (ii) Da je podnosilac imao pravo da obaveštenjem prekine radni odnos u skladu sa ugovorom o radu, član 1.1 i članom 67. stav 1.3, kao i članom 71. stav 2 Zakona o radu br. 03/L-212;
 - (iii) Da su redovni sudovi pogrešno protumačili član 10.5 Zakona o radu br. 03/L-212, iz razloga što se on ne može primeniti na preduzeće Limak, s obzirom na to da radnik nije imao deset (10) godina neprekidnog radnog staža kod tuženog;
 - (iv) Da redovni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, prema kome, podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži zaposlene na poslu u roku od 3 (tri) godine.

42. Sud će izvršiti ocenu ustavnosti osporenih odluka redovnih sudova u vezi sa tvrdnjom podnosioca da odluke redovnih sudova nisu obrazložene u dovoljnoj meri, osvrnuvši se na svaki pojedinačni navod podnosioca.
43. Prvo, što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva (i) da su redovni sudovi nepravilno utvrdili činjenično stanje što se tiče dužine radnog staža radnika tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža.
44. U vezi ovih navoda podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Osnovni sud obrazložio da je *“na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog iz gore navedenih izvedenih dokaza, kojima je sud poklonio veru, utvrđeno[...] da je tužilac kod prethodnika tuženog MAP „Adem Jashari“ a. d. zasnovao radni odnos od 06.01.2004. godine i da je kod istog radio neprekidno do 03.04.2011. godine, te da je od 04.04.2011. do 03.04.2014. godine neprekidno radio kod tuženog i samim tim je navršio preko 10 godina neprekidnog rada kod prethodnika tuženog i kod tuženog, pa je zasnovano na odredbi člana 10.5 Zakona o radu, sud došao do zaključka da se radni odnos na određeno vreme kod tuženog smatra radnim odnosom na neodređeno vreme, zbog čega sud smatra da je u ovakvoj situaciji, tuženi kako bi prekinuo tužiocu radni odnos na neodređeno vreme bio dužan da sprovede interni postupak za prekid radnog odnosa, a taj postupak se nije vodio kod tuženog, već je tužilac samo obavešten obaveštenjem o neproduženju ugovora o radu“.*
45. Drugo, što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva (ii) da je podnosilac imao pravo da obaveštenjem prekine radni odnos u skladu sa ugovorom o radu, član 1.1 i članom 67. stav 1.3, kao i članom 71. stav 2 Zakona o radu br. 03/L-212.
46. U vezi ovih navoda podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Osnovni sud najpre zaključio da je *“...obaveštenje tuženog o neproduženju ugovora o radu tužioca, bez sprovođenja bilo kakvog internog postupka za prekid radnog odnosa, nezakonito“.*
47. Osnovni sud je istom presudom dalje obrazložio kada i pod kojim uslovima poslodavac može iskoristiti ovu mogućnost, detaljno obrazlažući koje prethodne pravne mere mora preduzeti, te istakao sledeće: *“...ako je prekid radnog odnosa povezan sa tehničkim, ekonomskim ili organizacionim razlozima, u skladu sa odredbama člana 70. u vezi sa članom 76. Zakona o radu, tuženi je bio dužan da izradi pismeni program i primeni ove odredbe ZR-a i osim obaveštavanja tužioca mesec dana pre nego što bi mu prekinuo radni odnos, bio je dužan da obavesti i sindikat zaposlenih o planiranim izmenama, uloživši prethodno napore za internu preraspodelu zaposlenih, ograničenje broja sati van radnog vremena, smanjenje broja radnih sati radnika, pružanje stručnog osposobljavanja i druge mere utvrđene zakonom, ali tuženi nije preduzeo nijednu od ovih mera, odnosno do završetka postupka nije pružio dokaze da je preduzeo bilo šta u tom pravcu“.*
48. Treće, što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva (iii) da su redovni sudovi pogrešno protumačili član 10.5 Zakona o radu br. 03/L-212, iz razloga što se on ne može primeniti na preduzeće Limak, s obzirom na to da radnik nije imao deset (10) godina neprekidnog radnog staža kod tuženog.
49. Sud primećuje da je Apelacioni sud obrazložio da *“... na osnovu izvedenih dokaza nesumnjivo proizilazi da je tužilac bio u radnom odnosu kod tuženog u periodu dužem od 10 godina i da se u konkretnom slučaju, u smislu člana 10. stav 5 Zakona o*

radu smatra da se radi o radnom odnosu na neodređeno vreme. U konkretnom slučaju nema mesta za primenu člana 67. stav 1 tačka 3 Zakona o radu u slučaju prekida radnog odnosa, već se mora primeniti član 71. stav 1 tačka 3 istog Zakona“.

50. Četvrto, što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva (iv) da redovni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, prema kome, podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži zaposlene na poslu u roku od 3 (tri) godine.
51. Sud primećuje da je Vrhovni sud obrazložio da je *“... ocenio i revizione navode da prvostepeni i drugostepeni sud nisu uzeli u obzir pravnu činjenicu i to onu iz člana 9.18 Sporazuma o javno-privatnom partnerstvu koji su potpisali Vlada Republike Kosovo i privatno preduzeće „Limak“ od 12.08.2010. godine, na osnovu kojeg sporazuma preduzeće „Limak“ preuzima obavezu da zadrži zaposlene u radnom odnosu 3 godine, pri čemu nakon tog perioda ne snosi nikakvo ograničenje nakon treće godišnjice od dana stupanja na snagu ugovora o radu, i sud ih ocenjuje kao neosnovane jer je tuženi nastavio subjektivitet bivšeg Aerodroma u Prištini, preuzimajući odgovornost za zaposlene na Aerodromu, i ne postoji nijedan zakonski razlog i da je tuženi mogao da raskine radni odnos samo pod uslovima predviđenim članom 70. Zakona o radu a nikako na osnovu člana 67.1 i 3. ovog Zakona, u kojem se navodi da se ugovor o radu po sili zakona prekida istekom trajanja ugovora o radu. U konkretnom slučaju se obaveštenjem, onako kako je postupio tuženi, nije mogao tužiocu ne produžiti ugovor o radu, pri čemu se njegov ugovor o radu smatra ugovorom na neodređeno vreme“.*
52. Dalje, Sud podseća da se podnosilac zahteva takođe poziva i na presudu Ustavnog suda KI138/15 i navodi da je *“primena materijalnog prava koja je mogla biti činjenica, bila odlučujući faktor u donošenju presude tog suda, ali Vrhovni sud nije uopšte rešio ovo pitanje, već je samo utvrdio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili odredbe materijalnog prava”.*
53. Što se tiče tog navoda podnosioca zahteva, Sud podseća da se taj slučaj razlikuje od slučaja koji je pred nama, zbog sledećeg obrazloženja: (i) pitanje disciplinskog postupka protiv zaposlenog kod podnosioca zahteva je u tom slučaju razmotreno na drugačiji način od strane redovnih sudova; (ii) nije bio jasan pravni osnov prema kojem je sproveden disciplinski postupak; (iii) bilo je kontradiktornih elemenata u odlukama nižestepениh sudova. Pored toga, Apelacioni sud je primenio i koristio za obrazloženje Administrativno uputstvo koje je proizašlo iz Uredbe o državnim službenicima, a ne iz Zakona o radu. Ovaj argument, iako je pokrenut od strane podnosioca zahteva u ovom slučaju, nije razmotren od strane Vrhovnog suda (vidi slučaj Ustavnog suda KI138/15, *Sharr Beteiligung GmbH*, presuda od 4. septembra 2017. godine).
54. Sud ponavlja na prvom mestu da nije njegova funkcija da se bavi greškama u činjeničnom stanju ili pogrešnom primenom prava koje su navodno učinili redovni sudovi, osim ako greške i pogrešna primena prava nisu takve da su povređena prava i slobode zaštićene Ustavom (vidi predmet ESLJP-a, *Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, Presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
55. U svakom slučaju, pre svega redovni sudovi su u obavezi da rešavaju problem tumačenja domaćih zakonskih propisa. Ovo se posebno odnosi na tumačenje od strane sudova pravila proceduralne prirode (vidi predmet ESLJP-a *Pekinel protiv Turske*, br. 9939/02, 18. mart 2008. godine, stav 53). Uloga Suda je samo da odredi

da li su efekti takvog tumačenja kompatibilni sa Ustavom u celini i sa principom pravne sigurnosti, zagarantovanog posebno članom 6. EKLJP.

56. Sud ponavlja da član 6. EKLJP i član 31. Ustava obavezuju sudove da obrazlože razloge za svoje presude, ali se to ne može se razumeti kao obaveza suda da detaljno odgovori na svaki argument podnosioca (vidi predmet ESLJP-a, *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine, Serija A, br. 288, str. 20, stav 61). U kojoj meri će Sud ispuniti obavezu da obrazloži razloge može da varira u skladu sa prirodom odluke. Onda je takođe potrebno uzeti u obzir, *inter alia*, da raznolikost podnesaka koje stranke u postupku podnesu može dovesti do toga da sudovi naprave različita pravna mišljenja i zaključke u izradi presuda. Zato se pitanje da li je sud ispunio obavezu da obrazloži razloge svoje odluke, koja proizilazi iz člana 6 EKLJP, može odrediti samo u svetlu okolnosti svakog pojedinačnog predmeta.
57. Sud shodno tome utvrđuje da je podnosilac imao pogodnosti kontradiktornog postupka, mogao je, u raznim fazama postupka, iznositi tvrdnje i dokaze koje je smatrao bitnim za svoj predmet, imao je priliku delotvorno pobijati tvrdnje i dokaze koje je iznela suprotna strana, redovni sudovi su saslušali i ispitali sve njegove tvrdnje, koje su, gledano objektivno, bile bitne za rešenje predmeta, činjenični i pravni razlozi za pobijanu odluku su detaljno izneseni, te je stoga postupak, uzet u celini, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presudu EKLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30).
58. Shodno tome, Sud utvrđuje da pravo na fer i pravično suđenje garantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP nije povređeno odlukama javnih organa.
59. S obzirom na to da podnosilac zahteva nije uspeo da predoči dokaze, činjenice i argumente koji ukazuju na to da su postupci pred redovnim sudovima povredili njegovo pravo na fer i pravično suđenje zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP, Sud se neće upuštati u razmatranje daljih navoda podnosioca zahteva zato što povrede ostalih prava koja su zagarantovana članovima 24, 32. i 46. Ustava, kao i članom 1. Protokola br. 1 uz EKLJP, podnosilac zahteva navodi kao posledicu povrede prava na fer i pravično suđenje.
60. Sud podseća da sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom odluka Vrhovnog suda ili pominjanje članova Ustava, nije dovoljno da se izgradi tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrdi takva povreda Ustava, podnosioci zahteva treba da obezbede obrazložene navode i uverljive argumente (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33).
61. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama i treba da se proglasi neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

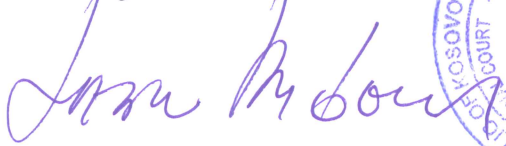
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, dana 27. maja 2019. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

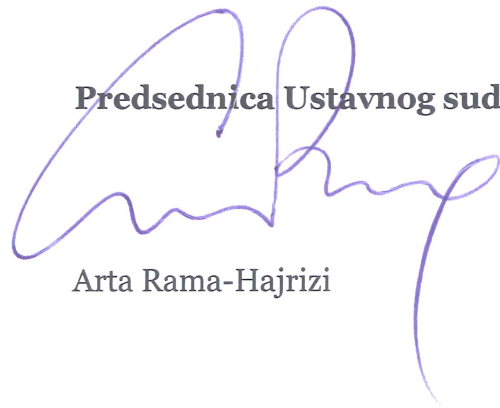
Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi